

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Programowanie gier		Kod 1010515321010511655
Kierunek studiów Informatyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) ogólnoakademicki	Rok / Semestr 1 / 2
Ścieżka obieralności/specjalność Zaawansowane technologie internetowe	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: II stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) niestacjonarna	
Godziny Wykłady: 16 Ćwiczenia: - Laboratoria: 18 Projekty/seminaria: -	Liczba punktów 4	
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) kierunkowy		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) z danego kierunku
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 4 100% 4 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca: dr inż. Paweł Wojciechowski email: Pawel.Wojciechowski@cs.put.poznan.pl tel. 61 6653031 Instytut Informatyki ul. Piotrowo 2, 60-965 Poznań		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Efekty kształcenia ze studiów I stopnia zdefiniowane w Uchwale Senatu PP, weryfikowane w procesie rekrutacji na studia 2 stopnia. Efekty te prezentowane są w serwisie internetowym wydziału www.fc.put.poznan.pl W szczególności, student rozpoczynający ten przedmiot powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu programowania, grafiki trójwymiarowej, sieci komputerowych, sztucznej inteligencji oraz matematyki w zakresie działań na wektorach i macierzach.
2	Umiejętności:	Efekty kształcenia ze studiów I stopnia zdefiniowane w Uchwale Senatu PP, weryfikowane w procesie rekrutacji na studia 2 stopnia. Efekty te prezentowane są w serwisie internetowym wydziału www.fc.put.poznan.pl Powinien posiadać umiejętność rozwiązywania podstawowych problemów z zakresu algorytmiki, optymalizacji kodu programu, pracy z bibliotekami zewnętrznymi dla języka C/C++ oraz umiejętność pozyskiwania informacji ze wskazanych źródeł.
3	Kompetencje społeczne	Efekty kształcenia ze studiów I stopnia zdefiniowane w Uchwale Senatu PP, weryfikowane w procesie rekrutacji na studia 2 stopnia. Efekty te prezentowane są w serwisie internetowym wydziału www.fc.put.poznan.pl Powinien również rozumieć konieczność poszerzania swoich kompetencji. Ponadto w zakresie kompetencji społecznych student musi prezentować takie postawy jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi.
Cel przedmiotu: 1. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy o problemach spotykanych przy programowaniu gier video, w zakresie sposobu działania silników gier na przykładzie środowiska Unreal Engine 4. 2. Rozwijanie u studentów umiejętności przygotowania modelu trójwymiarowego danego obiektu wraz z jego animacją. 3. Prezentacja podstawowych informacji o mechanizmach tworzenia sztucznej inteligencji w grach komputerowych.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		

1. ma zaawansowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu elementów składowych gier komputerowych oraz zna środowisko Unreal Engine 4 wykorzystywane do ich implementacji - [K2st_W1]   2. ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu budowy i komponentów silników gry na przykładzie omawianego oprogramowania Unreal Engine 4. - [K2st_W2]   3. ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą tworzenia gier video - [K2st_W3]   4. zna podstawowe techniki animacji modeli 3D, zna przykładowe narzędzie stosowane do modelowania obiektów trójwymiarowych, rozumie problemy związane z wykorzystaniem we własnej aplikacji bibliotek języka C++ oraz języków skryptowych - [K2st_W3]   5. na przykładzie silnika Unreal Engine 4 ma wiedzę o trendach rozwoju silników gier komputerowych - [K2st_W4]   6. zna zaawansowane narzędzia stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich jakim jest gra video - [K2st_W6]
Umiejętności:
1. potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł (w języku ojczystym i angielskim), integrować je, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie - [K2st_U1]   2. potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich związanych ze implementacją sztucznej inteligencji na potrzeby gier komputerowych metody symulacyjne - [K2st_U4]   3. potrafi przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich integrować wiedzę zarówno z różnych obszarów informatyki takich jak: programowanie obiektowe, metody sztucznej inteligencji, programowanie sieciowe, przetwarzanie danych obiektów trójwymiarowych, jak i innych dyscyplin naukowych takich jak fizyka - [K2st_U5]   4. potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowoczesnych i wciąż rozwijanych narzędzi do tworzenia gier (metod i narzędzi) - [K2st_U6]   5. na przykładzie zastosowania silnika Unreal Engine 4 do tworzenia gier 2D i platformy evaluation potrafi dokonać krytycznej analizy rozwiązań technicznych i zaproponować ich ulepszenia - [K2st_U8]   6. na przykładzie znajomości modułów i kompleksowych rozwiązań w silniku Unreal Engine 4 potrafi ocenić przydatność innych narzędzi i metod do tworzenia gier komputerowych w tym dostrzec ograniczenia tych metod i narzędzi - [K2st_U9]   7. potrafi współdziałać w zespole zarówno na etapie tworzenia projektu końcowego, który może być realizowany w małych zespołach jak i na przykładzie symulacji walki botów sztucznej inteligencji - [K2st_U15]   8. potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia, w tym innych osób - [K2st_U16]
Kompetencje społeczne:
1. na przykładzie tempa rozwoju środowiska Unreal Engine 4, rozumie, że w informatyce wiedza i umiejętności bardzo szybko stają się przestarzałe - [K2st_K1]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Ocena formująca:

- a) w zakresie wykładów:
- na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach,
- b) w zakresie laboratoriów:
- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań,

Ocena podsumowująca:

a) w zakresie wykładów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez egzamin końcowy realizowany w formie mieszanej: testu jednokrotnego wyboru oraz pytań otwartych z zagadnień przedstawianych w trakcie zajęć. Pytania są punktowane w zależności od ich stopnia trudności. Do uzyskania zaliczenia należy uzyskać co najmniej 50% możliwych do uzyskania punktów. W trakcie egzaminu nie można korzystać z żadnych materiałów.

b) w zakresie laboratoriów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:

- ocenę wiedzy i umiejętności związanych z tematyką w formie dwóch małych zadań projektowych w semestrze tj. przygotowanie walczących skryptów sztucznej inteligencji oraz animowanego modelu 3D,
- ocenę i obronę przez studenta lub małej grupy studentów projektu końcowego, dotyczącego implementacji prostej gry video

Uzyskiwanie punktów dodatkowych za aktywność podczas zajęć, a szczególnie za uwagi związane z udoskonaleniem materiałów dydaktycznych.

Treści programowe

Program wykładu obejmuje następujące zagadnienia: Problematyka sztucznej inteligencji w grach realizowana jest w oparciu o projekt evalUAtion. W ramach wykładu, przedstawione są podstawowe założenia środowiska, omówiony problem interakcji skryptu z otoczeniem i sposób opisu otoczenia widzianego z poziomu skryptu. Wprowadzenie do silnika UnrealEngine 4. ? omówienie podstawowych okien środowiska, tworzenie projektu i sceny, podstawowych klas obiektów silnika, programowanie za pomocą Blueprints, sztuczna inteligencja. Zasady modelowania 3D na przykładzie aplikacji Blender. Zapoznanie się z narzędziem, podstawowe własności modeli, metody teksturowania, rodzaje oświetlenia, mapowanie nierówności, eksport modelu do silnika Unreal Engine 4. Rodzaje animacji w grafice 3D na przykładzie programu Blender. Pojęcia klatek kluczowych, rodzaje interpolacji, animacja szkieletowa oraz deformacje siatki obiektów (ang. Shape Keys). Omówienie zagadnień dotyczących tworzenia materiałów oraz systemów cząstek w środowisku Unreal Engine 4. Zajęcia laboratoryjne dotyczą następujących zagadnień. Sztuczna inteligencja, w ramach której studenci zapoznają się ze środowiskiem evalUAtion służącym do nauki pisania skryptów walczących w języku LUA. Każdy ze studentów przygotowuje drużynę składającą się z trzech postaci, które następnie biorą udział w turnieju. W późniejszym etapie, zostają zaprezentowane elementy sztucznej inteligencji w środowisku Unreal Engine 4. Problematyka dotyczące gier 3D przedstawiana jest w środowisku Unreal Egnine 4. Po zapoznaniu się z podstawowymi modułami silnika, studenci poznają podstawowe klasy obiektów w grze, uczą się tworzyć proste modele statyczne oraz animowane postaci w programie Blender. Wykorzystanie przygotowanego modelu do utworzenia postaci w grze. Interakcja postaci z elementami sceny, symulacja fizyki. Jako platformę programistyczną wykorzystuje się skrypty silnika Unreal tj. Blueprints. Zagadnienia związane z interakcją użytkownika z grą tj.: tworzenie interfejsu użytkownika (ekran początkowy, ekran końcowy, inne elementy interfejsu np. punkty, pasek życia itp.) oraz definiowanie sposobu kontroli użytkownika nad grą. Elementy tworzenia realistycznych materiałów oraz prezentacja systemu cząstek (particle system) do tworzenia specjalistycznych efektów takich jak: mgła, dym, ogień itp. Wykorzystanie mechanizmów sztucznej inteligencji dostępnych w silniku UnrealEngine: Navigation Mesh i Behaviour Tree. Metody dydaktyczne: 1. wykład: prezentacje multimedialna, wraz z demonstracją następującego oprogramowania: evalUAtion, Blender, Unreal Engine 4 2. ćwiczenia laboratoryjne: rozwiązywanie zadań obejmujących wykorzystanie wybranych technologii np. przygotowanie fragmentu gry, rozbudowa otrzymanego projektu o wybrane elementy itd., turniej walczących skryptów	
Literatura podstawowa: 1. Perełki programowania gier t. 1, 2 i 3, DeLoura M., Helion, 2002 2. Fizyka dla programistów gier, Bourg, D.M., O'Reilly & Associates, 2003 3. Programming Game AI by Example, Buckland, M., Jones & Bartlett Publishers, 2004 4. Język Cg. Programowanie grafiki w czasie rzeczywistym, Fernando, R., Kilgard, M.J., Helion, 2003 5. Blender. Kompendium, Kuklo, K., Kolmaga, J., Helion, 2007 6. Blender 2.69 : architektura i projektowanie , Chlipalski, Piotr, Helion, 2014. 7. Animacja komputerowa Algorytmy i techniki, Parent, R., PWN, 2011	
Literatura uzupełniająca: 1. GPU Gems: Programming Techniques, Tips, and Tricks for Real-Time Graphics, Fernando, R. (Series Editor), Addison Wesley Professional, 2004 2. GPU Gems 2: Programming Techniques for High-Performance Graphics and General-Purpose Computation, Pharr, M., Fernando, R. (Series Editor), Addison Wesley Professional, 2005 3. Mathematics for 3D Game Programming and Computer Graphics, Third Edition, Lengyel, E., Course Technology PTR, 2011 4. Shadery : zaawansowane programowanie w GLSL, Sobiesiak, Karol., Sydow, Piotr. PWN, 2015	
Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta	
Czynność	Czas (godz.)

1. udział w zajęciach laboratoryjnych / ćwiczeniach	16
2. udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia, w szczególności ćwiczeń laboratoryjnych / projektu (częściowo mogą być realizowane drogą elektroniczną)	4 25
3. napisanie programu zaliczeniowego, uruchomienie i weryfikacja (czas poza zajęciami laboratoryjnymi)	5 16
4. napisanie skryptów sztucznej inteligencji	15
5. udział w wykładach	10
6. zapoznanie się ze wskazaną literaturą / materiałami dydaktycznymi (10 stron tekstu naukowego = 1 godz.), 150 stron	10
7. przygotowanie modelu i jego animacji w programie Blender	
8. przygotowanie do egzaminu i obecność na egzaminie: 8 godz. + 2 godz.	
Obciążenie pracą studenta	
forma aktywności	godzin
ECTS	
Łączny nakład pracy	101
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	38
Zajęcia o charakterze praktycznym	56